

Josef Vavřinec

Poznámky k osnovám deskriptivní geometrie na reálkách

Časopis pro pěstování matematiky a fysiky, Vol. 70 (1941), No. Suppl., D125

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/121842>

Terms of use:

© Union of Czech Mathematicians and Physicists, 1941

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

Nebude vadit, budou-li různé partie (od různých autorů) zpracovány pod různými zornými úhly. Odborník, jenž je přesvědčen, že našel lepší cestu (to jest lépe vyhovující jeho typu), sdělí ji s ostatními týmž způsobem. Mělo by tedy být vítáno i několikolikeré, různé zpracování téhož úseku. Není jediné úspěšné cesty k cíli a o žádné z úspěšných nelze říci, že je obecně lepší než druhá.

Vykrystalisuje-li z tohoto řešení později metodické kompendium kompletní, tím lépe. Bude mít důkladnější základy a při jeho vydání lze se vyvarovati nutných počátečních nedostatků.

Poznámky k osnovám deskriptivní geometrie na reálkách.

Josef Vavřínek, R Mladá Boleslav.

Bylo by dobře, kdyby deskriptivní geometrie na reálkách v kvintě věnovala nejprve pozornost tělesům omezeným částmi rovin a teoretickým úlohám o přímce, úsečce a rovině. Od zobrazování těles (pokud nejde o obecné polohy) se přejde k úlohám o přímce, úsečce a rovině prostřednictvím těles, t. j. jejich hran a stěn. Tento postup se velmi dobře osvědčil. Tu ať se probírají i proniky hranatých těles jako aplikace konstrukce průsečíků přímky s povrchem tělesa.

Sextě ať zůstanou především kružnice, válcové a kuželové plochy. Jejich průsečné čáry ať se probírají s poukazem na to, co bylo v kvintě jako zobecnění. Látka o kulové ploše by se probírala příležitostně, a sice teoretické úlohy na počátku roku jako velmi dobrá příležitost zopakovati všechny teoretické úlohy o přímce, úsečce a rovině, řez při zobrazení kružnice, paralelní osvětlení při rovinném řezu rotačního válce a centrální osvětlení při řezech kužele. Tyto úlohy o kouli by se probíraly tak, aby sejevily

v septimě jako zvláštní případy úloh o elipsoidu, po př. i hyperboloidu a paraboloidu. Sem by se dala také perspektiva s krátkým úvodem o centrálním promítání.

V kvintě a sextě by se používalo co možno nejvíce zobrazování na jednu průmětnu (kotovaného), při němž jest žákova pozornost více soustředěna na prostorové vztahy (a dá se spíše upoutati). Při promítání na dvě průmětny je druhá průmětna na závalu a rozptyluje žákovu pozornost nežádoucím směrem. Promítání na dvě průmětny lze zaváděti tím způsobem, že se druhá průmětna učiní jaksí nositelkou kot. Později se ovšem ukáže, že toto promítání má své vlastní metody.